

POLICY BRIEF

Alexander Duleba and Vladimír Bilčík

The Eastern Partnership: Recommendations to the Slovak Republic and Ukraine concerning cooperation in 2010-2015.

Alexander Duleba a Vladimír Bilčík

Východné partnerstvo: Odporúčania pre rozvoj spolupráce medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou na roky 2010-2015.

Александр Дулеба і Владімір Білчик

Східне партнерство: Рекомендації до розвитку співпраці між Словацькою Республікою та Україною на 2010-2015 роки.

Bratislava, 24.03.2010

POLICY BRIEF

Alexander Duleba and Vladimir Bilcik

The Eastern Partnership: Recommendations to the Slovak Republic
and Ukraine concerning cooperation in 2010-2015.

Alexander Duleba a Vladimír Bilčík

Východné partnerstvo: Odporúčania pre rozvoj spolupráce medzi
Slovenskou republikou a Ukrajinou na roky 2010-2015.

Александр Дулеба і Владімір Білчик

Східне партнерство: Рекомендації до розвитку співпраці між
Словацькою Республікою та Україною на 2010-2015 роки.

POLICY BRIEF

Alexander Duleba and Vladimír Bilčík

The Eastern Partnership: Recommendations to the Slovak Republic and Ukraine concerning cooperation in 2010-2015.

Edited by: Vladimír Benč

Authors: Vladimír Bilčík, Alexander Duleba

Printed and designed by: ADIN, s.r.o. Prešov

Bratislava, March 2010

© Research Centre of the Slovak Foreign Policy Association, n.o. (RC SFPA)
Hviezdoslavovo nám. 14
811 02 Bratislava
Slovak Republic
www.sfpa.sk

norway
grants

This policy brief appears thanks to the support of the Norwegian Financial Mechanism and the state budget of the Slovak Republic (www.eeagrants.sk). Policy brief was elaborated within the project “Partnership for development: enhancing SR-UKR cross-border cooperation”, with co-financing of the Block grant NFM SK 0056 “Open the door for new opportunities for cooperation” (www.npoa.sk).

ISBN 978-80-89244-63-8

The Eastern Partnership: Recommendations to the Slovak Republic and Ukraine concerning cooperation in 2010-2015.

Alexander Duleba and Vladimir Bilcik,
Research Centre of the Slovak Foreign Policy Association (RC SFPA)

Institutional and Political Frameworks of EU Relations with Ukraine: Association Agreement, Deep and Comprehensive Free Trade Agreement and EU-Ukraine Association Agenda.

The negotiations on Association Agreement between the EU and Ukraine concluded at the level of working delegations in 2009 (except for the Deep and Comprehensive Free Trade Agreement). The Association Agreement will replace the Partnership and Cooperation Agreement of 1994. According to Stefan Füle, the EU Commissioner, negotiations devoted to Deep and Comprehensive Free Trade Agreement with Ukraine, which will become part of the Association Agreement, could be finished before the end of 2010.¹ The Association Agreement includes 31 sectoral areas where Ukraine is obliged to harmonize gradually its law and policies with the European law and EU policies. Adoption of the Association Agreement is going to be facilitated through the EU-Ukraine Association Agenda, which replaces the former Action Plan (an instrument of the European Neighbourhood Policy). With regards to these overall institutional and political issues we propose the following set of recommendations:

- To hold consultations between the Ministries of Foreign Affairs to identify “best practices” (best experience) of Slovakia in the 31 sectoral areas of the Association Agreement of Ukraine based on the Slovak Republic’s harmonization with the law of the EU during the preparatory process and legal transposition to national legislation since Slovakia’s accession to the EU.
- To prepare a proposal for assistance to be provided by Slovakia to Ukraine in its implementation of the Association Agreement on the basis of the EU-Ukraine Association Agenda adopted by the EU and Ukraine in November 2009, its

¹ Interview for RFE/RL, 9 March 2010.

supplementary document “List of the EU-Ukraine Association Agenda Priorities for 2010” and consultations with the Ukrainian side. This proposal on a bilateral Assistance Programme should be formulated by the Slovak Ministry of Foreign Affairs as the coordinating agency on the basis of consultations with the Ukrainian side, taking into account the experience of preparation of the SR’s Assistance Plan to Ukraine in the implementation of the EU Action Plan of 2005. Resultant tasks should be approved at the level of the government, and the implementation thereof should be coordinated by the Ministry of Foreign Affairs of the Slovak Republic.

- To use possibilities offered by the Comprehensive Institution Building (CIB) Programme as a new instrument within the framework of the Eastern Partnership in providing assistance to Ukraine. The CIB funds could be used from 2010. At the same time Slovakia should provide funding opportunities through the existing programmes of our assistance to Ukraine in the implementation of the Association Agreement from the resources of the Official Development Assistance of the Slovak Republic.
- To insist on making the Comprehensive Institution Building (CIB) Programme available to representatives of the regional and local governments, local authorities, and NGOs from Ukraine and not only to the central government representatives. Harmonisation with the European law is not just a matter of central state administration, it concerns the whole society.
- To hold consultations with the Ukrainian side at the level of Ministries of Economy and relevant state organizations in order to identify common trade interests of Slovakia and Ukraine in negotiations on the Deep and Comprehensive Free Trade Agreement between the EU and Ukraine, and then to push for these common interests in the actual negotiations devoted to the text of this Agreement between the EU and Ukraine. Trade liberalization between the EU and Ukraine gives a possibility to develop significantly the bilateral trade between Slovakia and Ukraine.
- To hold regular political consultations at the governmental, parliamentary, and non-governmental levels concerning the further development of institutional frameworks of relations between the EU and Ukraine in the context of the Eastern Partnership policy and its future development. Eastern Partnership is a continuation of the neighbourhood policy, which does not presume future EU membership for Ukraine. The maximum goal for development of the Eastern Partnership policy could be the model of the European Economic Area (EEA) which exists between the EU and some Western European countries, e.g., Norway and Iceland. Countries of the European Economic Area are fully integrated into the common European market and the relevant European law is transposed in their

national legislations. At the same time they participate in further development of the European legislation through their observers in the EU working groups. They have no right to vote, but their arguments can influence the establishment of the common European legislation. The status of the European Economic Area means the country's de facto economic integration in the EU, including its particular access to the EU institutions.

Priority Agenda of the Eastern Partnership: Opportunities for Bilateral Cooperation

In the framework of the Eastern Partnership the EU proposes to its eastern neighbours enhanced cooperation in spheres of internal affairs and movement of citizens, energy security, economic and regional development. The countries of the Eastern Partnership can achieve the abolition of visas for their citizens travelling in the EU in case of fulfilment of security criteria on the functioning of the border regime, issuance of foreign passports and harmonization with the Schengen acquis. The EU is ready to open discussions on the labour market for citizens of the Eastern Partnership countries. In the energy security field the EU is ready to support projects aimed at improving the security of the Eastern Partnership countries in the supply of energy raw materials and increasing energy efficiency, and the use of renewable energy. In the field of economic and social development the EU is ready to support the implementation of pilot projects for regional development in countries of the Eastern Partnership and cross-border cooperation projects not only at the external EU border, but also at the border between the countries of the Eastern Partnership. The priority action programmes overlap with the primary initiatives of the Eastern Partnership: integrated border management, support of small and medium size enterprises, regional electricity markets, energy efficiency and renewable energy, Southern Energy Corridor, prevention of natural disasters and catastrophes caused by human activities and the willingness to combat them. In these policy areas we propose the following recommendations:

- To hold consultations at the level of the Ministries of Interior and Foreign Affairs of the SR and Ukraine to seek opportunities for Slovakia to assist Ukraine, firstly, in its harmonization in the field of the Schengen acquis and secondly, in negotiations on signing the Ukraine-EU Mobility and Security Pact. Assistance in harmonization with the Schengen acquis would become a part of Slovakia's assistance to Ukraine in the implementation of the Association Agreement.
- To evaluate jointly the current EU visa regime of vis-à-vis Ukraine on mutual travel of citizens of Slovakia and Ukraine. Representatives of relevant governmental agencies, academic institutions and NGOs from both countries should participate

in the preparation of this evaluation report. In addition to the evaluation of the Schengen visa the report should also include the evaluation of the implementation of the Agreement on Local Border Traffic and on the issuance of the national long-term visa. The report should include a study of the consequences of a visa-free regime introduction for the mutual movement of citizens, and recommendations (road map) for the relevant state authorities of Slovakia and Ukraine with the purpose of preparing a visa-free regime. This analysis could be a source of wider information to Slovak and Ukrainian public. The report could be funded under the grant scheme of the Ministry of Foreign Affairs or the Interior Ministry of the Slovak Republic.

- To hold consultations at the level of the Ministries of Economy and Labour of Slovakia and Ukraine to evaluate the implementation of the Agreement on mutual employment of citizens, including coordination of positions in future negotiations of the EU and Ukraine on the conditions of gradual opening of the EU labour market to Ukrainian citizens.
- To initiate negotiations on cooperation in security of supplies of natural gas from Russia to Slovakia through Ukraine on the basis of lessons learned from the gas crisis in January 2009. These negotiations should include the participation of the Ministries of Economy and Foreign Affairs of both countries and companies “Naftogaz Ukraine” and “SPP, a.s.” These negotiations could at least have the following tasks: 1) to find a bilateral mechanism for timely warning about cases of crisis situations; 2) to explore the technical possibilities to supply natural gas from storages in Western Ukraine to Slovakia in crisis situations; 3) to determine the technical capabilities of the SR’s assistance and the role of the Slovak entities in the modernization of the Ukrainian gas transit system on the basis of the Memorandum with the EU On Modernisation of Ukraine’s Gas Transit System of March 23, 2009; 4) to discuss investment opportunities for Slovak entities in the sphere of gas supply, at least in upgrading distribution gas networks in Ukraine.
- To initiate consultation on regional cooperation in security of the natural gas supply in the V4 plus Ukraine format during the presidency of Slovakia in the Visegrad Four (July 2010 - June 2011). To hold consultations with the Ukrainian side in the OSCE concerning possibilities of cooperation in creating mechanisms for involving the OSCE in energy security agenda taking into account the conclusions of the presidency of Greece in December 2009.
- To support negotiations with the Ministries of Economy, “Transpetrol” and “Ukrtransnafta” on the possibility to use the Odesa-Brody-Druzhba pipeline for transporting oil from the Caspian Sea area to Slovakia, Hungary, and the Czech Republic. To coordinate reciprocal actions in the development of the Eastern

Partnership flagship initiative “The Southern Energy Corridor” in order to achieve EU support in making the Odesa-Slovakia route operational.

- To prepare joint bilateral projects in the field of energy efficiency using alternative energy sources with the participation of the Slovak Innovation and Energy Agency and a relevant Ukrainian partner. Slovakia has the experience with the implementation of the Government Action Programme of the SR in improving the energy efficiency in 2008-2010, which ensues from the accepted obligations in the framework of the EU. After joining the Joint Energy Programme of the EU (the negotiations on accession were completed in 2009), Ukraine will also be asked to implement obligations valid in the framework of the EU. It is necessary to consider the possibility for the SR to participate in the initiative of the Eastern European Partnership for environmental protection and energy efficiency, which was initiated by Sweden to realize specific projects in Ukraine.
- After joining the Joint Energy Programme of the EU, Ukraine will have to implement gradually the third EU energy package, including the use of common standards within the EU regulatory policy on a single market in electricity and natural gas. The Regulatory Office for Network Industries of the SR (RONI) has extensive experience with the implementation of all three of the EU energy packages. The assistance of RONI to the Ukrainian Regulatory Committee could be really a useful contribution.
- To initiate negotiations with the Ukrainian partners with the participation of the Ministry of Economy of Slovakia, the Slovak Chamber of Commerce and Industry, Slovak Association of Towns and Villages, and business entities on bilateral cooperation in investing in the reconstruction of municipal supply of heat and hot water, energy efficiency of structures and modernization of waste disposal. Modernization of municipal infrastructure of towns and villages is one of the biggest challenges for the development of Ukraine.
- Eastern Partnership will enable Ukraine to use the EU cohesion funds for its pilot project on regional development “Joint Cooperation Initiative in Crimea”. Slovakia has experience with the use of European funds for regional development that is a subject to strict rules. Their implementation requires not only legislative changes but also participation of state and self-government bodies at regional and local levels. The Ministry of Construction and Regional Development of the SR along with the self-governing regions (VÚC), Slovak Association of Towns and Villages and regional development agencies can prepare for Ukrainian partners an Experience exchange programme in the implementation of regional development policy in Slovakia. This project could be a part of programs of the SR’s assistance to Ukraine in implementation of the Association Agreement.

- The Ministries of Interior of Slovakia and Ukraine in cooperation with regional associations which represent the interests of small and medium size enterprises, regional governmental authorities in the Transcarpathian region of Ukraine, Prešov and Košice self-governing regions and NGOs have to make assessment of their previous experience in realization of cross-border cooperation projects along the Slovak - Ukrainian border and to prepare propositions of a common strategy for further development of the border regions including cooperation in the use of funds to support cross-border cooperation offered by the EU.

Multilateral platforms

The Eastern Partnership created four multilateral platforms for regional cooperation between the EU and the countries of Eastern Partnership: 1) Democracy, good governance and stability; 2) Economic integration and convergence with EU policies; 3) Energy security; 4) People to people contacts. With respect to supporting these platforms we propose the following:

- To hold preliminary consultations between the Ministries of Foreign Affairs and the representatives of Ukraine and the SR on these multilateral platforms in order to shape their programs in accordance with the interests of Slovakia, Ukraine, and the Slovak-Ukrainian bilateral cooperation.
- To propose thematic panels (fourth operational level of the Eastern Partnership) within the multilateral platforms (third operational level), which can promote regional cooperation between the V4 countries and Ukraine in the key areas: energy security, energy efficiency, border management, roadmap to the visa-free regime for Ukraine and others. In general, priorities of bilateral cooperation in the Eastern Partnership should result from consultations and agreements.

Recommendations on other institutional issues

- The Ministry of Foreign Affairs of the Slovak Republic should hold consultations with the members of the European Parliament from Slovakia concerning their participation in the EURONEST joint inter-parliamentary initiative, which is created by the European parliament and parliament delegations of the countries of the Eastern Partnership. The EURONEST should become a partner of the European Commission and governments of the Eastern Partnership countries in realising the Eastern Partnership programmes.
- Slovakia as a member state of the EU could use its diplomatic opportunities to help resolve the problems in creating a General Assembly of representatives of

local and regional authorities in the Eastern Partnership frameworks. Steps should be taken in cooperation with other member states of the EU, in order to launch this institution that can connect representatives of local and regional authorities from the EU and partner countries in the implementation of the Eastern Partnership.

- The Ministries of Foreign Affairs of Slovakia and Ukraine should inform the representatives of Slovak and Ukrainian NGOs that joined to the Eastern Partnership Civil Society Forum created in November 2009 on mutual consultations in order to achieve coordination of governmental and nongovernmental representatives of Slovakia and Ukraine in the institutions of the Eastern Partnership. The official institutions of both countries could consider the involvement of representatives of NGOs' in the Slovak-Ukrainian consultations on bilateral cooperation in priority agendas of the Eastern Partnership.
- The Ministry of Foreign Affairs in cooperation with the expert community of the Slovak Republic should offer consultation forums for the representatives of Ukraine regarding institutional changes arisen from the new EU Lisbon Treaty on EU foreign policy and the EU Eastern Partnership.

The policy brief was prepared for the International Conference “Priorities for Slovak-Ukrainian Cooperation for the years 2010-2015 (with emphasis on cross-border cooperation)”, held under the project: “Partnership for development: enhancing SR-UKR cross-border cooperation”, with co-financing of the Block grant NFM SK 0056 “Open the door for new opportunities for cooperation”. Project is co-financed by the Norwegian Financial Mechanism and the state budget of the Slovak Republic.

Bratislava, 24 March 2010

Východné partnerstvo: Odporúčania pre rozvoj spolupráce medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou na roky 2010-2015.

Alexander Duleba a Vladimír Bilčík,

Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, n.o.

Inštitucionálny a politický rámec vzťahov EÚ s Ukrajinou: asociačná dohoda, dohoda o liberalizácii obchodu a asociačná agenda

V roku 2009 sa ukončili rokovania o asociačnej dohode medzi EÚ a Ukrajinou na úrovni pracovných delegácií (s výnimkou dohody o liberalizácii obchodu). Asociačná dohoda nahradí dohodu o Partnerstve a spolupráci z roku 1994. Podľa vyjadrenia komisára EK Štefana Füleho rokovania o dohode o liberalizácii obchodu s Ukrajinou, ktorá má byť súčasťou asociačnej dohody, by sa mohli ukončiť do konca roka 2010¹. Asociačná dohoda obsahuje 31 sektorových oblastí, v ktorých sa Ukrajina zaväzuje postupne harmonizovať s európskym právom a sektorovými politikami EÚ. Praktickým nástrojom na implementáciu Asociačnej dohody sa stala Asociačná agenda, ktorá nahrádza bývalý Akčný plán (nástroj v rámci Európskej politiky susedstva).

- uskutočniť konzultácie na úrovni ministerstiev zahraničných vecí s cieľom identifikovať „best practices“ (najlepšie skúsenosti) Slovenska v rámci 31 sektorových segmentov Asociačnej dohody Ukrajiny, ktoré SR získala pri harmonizácii so sektorovým právom EÚ počas prístupového procesu, rovnako ako i transpozície sektorového práva do národnej legislatívy SR po vstupe do EÚ.
- vychádzajúc z Asociačnej agendy, ktorá bola dohodnutá medzi EÚ a Ukrajinou v novembri 2009, nadväzujúceho dokumentu „Zoznam priorít Asociačnej agendy pre rok 2010“ a konzultácií s ukrajinskou stranou, pripraviť návrh pomoci SR Ukrajine pri implementácii Asociačnej dohody. Vychádzať zo skúseností prípravy Plánu pomoci SR Ukrajine pri plnení cieľov Akčného plánu s EÚ z roku 2005. Návrh programu pomoci by malo vypracovať MZV SR ako koordinačný rezort na základe konzultácií s ukrajinskou stranou. Úlohy, ktoré z neho vyplynú pre iné

¹ Rozhovor pre RFE/RL, 9. marca 2010

rezorty a inštitúcie, by mali byť schválené na úrovni vlády SR a ich plnenie koordinované MZV SR.

- pri realizácii pomoci SR Ukrajine využiť možnosti, ktoré ponúka Komplexný program pre budovanie inštitúcií (Complex Institutions Building Programme - CIB) ako nový nástroj v rámci Východného partnerstva. Prostriedky z CIB je možné začať čerpať počínajúc rokom 2010. Rovnako je potrebné zväziť existujúce možnosti financovania programu pomoci SR Ukrajine pri implementácii Asociačnej dohody z prostriedkov Oficiálnej a rozvojovej pomoci Slovenskej republiky.
- spoločne usilovať o to, aby Komplexný program pre budovanie inštitúcií (CIB) bol otvorený i pre zvyšovanie administratívnej kapacity zástupcov regionálnej štátnej správy i samosprávy, lokálnej správy a zástupcov mimovládnych organizácií z Ukrajiny, nielen pre zástupcov ústredných orgánov štátnej správy. Harmonizácia s európskym právom sa týka celej spoločnosti, nie je len záležitosťou ústrednej štátnej správy.
- uskutočniť konzultácie s ukrajinskou stranou na úrovni ministerstiev hospodárstva a príslušných štátnych agentúr s cieľom, po prvé, identifikovať spoločné obchodné záujmy Slovenska a Ukrajiny pri rokovaniach o dohode o liberalizácii obchodu medzi EÚ a Ukrajinou, a po druhé, koordinovane presadzovať ich zohľadnenie v rokovaniach o texte dohody medzi EÚ a Ukrajinou. Liberalizácia obchodu medzi EÚ a Ukrajinou ponúka príležitosť pre zásadné oživenie bilaterálneho obchodu medzi SR a Ukrajinou, ktorú je nevyhnutné využiť.
- viesť pravidelné politické konzultácie na exekútívnej, parlamentnej i mimovládnej úrovni o ďalšom rozvoji inštitucionálneho rámca vzťahov medzi EÚ a Ukrajinou v kontexte ďalšieho formovania politiky Východného partnerstva a jej finálnej podoby. VP je pokračovaním politiky susedstva, t.j. momentálne nepredpokladá členstvo zúčastnených krajín v EÚ. Programom maximum pre rozvoj politiky VP by mohol byť model Európskeho hospodárskeho priestoru (EEA) aký existuje medzi EÚ a niektorými západoeurópskymi krajinami, napr. Nórsko a Island. Krajiny EHP sú plne integrované do jednotného európskeho trhu a do svojich národných legislatív transponujú príslušné európske právo. Zároveň, participujú na ďalšom vývoji európskej legislatívy prostredníctvom svojich pozorovateľov v pracovných skupinách EÚ. Nemajú právo hlasovať, avšak svojimi argumentmi môžu ovplyvňovať tvorbu spoločnej európskej legislatívy. Inými slovami, štatút EHP znamená de facto hospodársku integráciu krajiny do EÚ, vrátane prístupu k inštitúciám EÚ.

Prioritné agendy Východného partnerstva: možnosti pre bilaterálnu spoluprácu

V rámci Východného partnerstva EÚ ponúka zúčastneným krajinám posilnenú spoluprácu v oblasti vnútorných záležitostí a mobility občanov, energetickej bezpečnosti a hospodárskeho a regionálneho rozvoja. Za predpokladu splnenia bezpečnostných kritérií týkajúcich sa fungovania hraničného režimu, vydávania cestovných dokladov a harmonizácie so schengenským *acquis*, krajiny VP môžu dosiahnuť zrušenie vízovej povinnosti pre svojich občanov pri cestovaní do EÚ. EÚ je otvorená i diskusií o otvorení pracovného trhu pre občanov krajín VP. V oblasti energetickej bezpečnosti je EÚ pripravená podporiť projekty smerujúce k zvýšeniu bezpečnosti krajín VP v oblasti dodávok energetických surovín, zvyšovaniu energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie. V oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja je EÚ pripravená podporiť implementáciu pilotných projektov regionálneho rozvoja v krajinách VP a projektov cezhraničnej spolupráce, nielen na vonkajšej hranici EÚ ale i na hraniciach medzi krajinami VP. S prioritnými agendami VP sa prelínajú i vlajkové iniciatívy VP: integrovaný manažment hraníc, podpora malých a stredných podnikov, regionálne trhy s elektrickou energiou, energetická efektívnosť a využívanie OZE, Južný energetický koridor, a prevencia vzniku a pripravenosť čeliť prírodným katastrofám a katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou.

- uskutočniť konzultácie na úrovni ministerstiev vnútra (hraničná a cudzinecká polícia) a zahraničných vecí SR a Ukrajiny s cieľom identifikovať možnosti pre poskytnutie pomoci SR Ukrajine po prvé, v oblasti harmonizácie Ukrajiny so schengenským *acquis*, a po druhé, pri rokovaní o uzavretí Paktu mobility a bezpečnosti (Mobility and Security Pact) Ukrajiny s EÚ. Pomoc v oblasti harmonizácie so schengenským *acquis* by mala byť súčasťou programu pomoci SR Ukrajine pri implementácii Asociačnej dohody prostredníctvom nástroja Asociačnej agendy.
- vypracovať spoločnú hodnotiacu správu o uplatňovaní súčasného vízového režimu EÚ vo vzťahoch s Ukrajinou na vzájomné cestovanie občanov Slovenska a Ukrajiny. Na vypracovaní správy by sa mali podieľať zástupcovia príslušných štátnych orgánov, akademickej obce a mimovládnych organizácií z oboch krajín. Okrem hodnotenia uplatňovania schengenských víz, správa by mala obsahovať i hodnotenie uplatňovania dohody o malom pohraničnom styku a udeľovania národných dlhodobých víz. Jej súčasťou by mala byť i dopadová štúdia zavedenia bezvízového styku pre vzájomné cestovanie občanov a odporúčania (cestovná mapa) pre príslušné orgány štátnej správy SR i Ukrajiny s cieľom pripraviť sa na zavedenie bezvízového režimu. Správa by poslúžila i ako zdroj pre širšie informovanie slovenskej a ukrajinskej verejnosti. Vypracovanie správy by mohlo byť financované v rámci grantovej schémy MZV SR alebo MV SR.

- uskutočniť konzultácie na úrovni ministerstiev hospodárstva a práce SR a Ukrajiny s cieľom vyhodnotiť uplatňovanie zmluvy o vzájomnom zamestnávaní občanov, vrátane koordinácie postojov pri budúcom rokovaní EÚ a Ukrajiny o podmienkach postupného otvárania pracovného trhu krajín EÚ pre občanov Ukrajiny.
- iniciovať rokovania o spolupráci v oblasti bezpečnosti dodávok zemného plynu z Ruska do SR cez územie Ukrajiny na základe poučení z plynovej krízy v januári 2009 za účasti zástupcov ministerstiev hospodárstva, zahraničných vecí obidvoch krajín a spoločností Naftohaz Ukrajiny a SPP, a.s. Rokovania by mali mať minimálne nasledujúce ciele: 1) dohodnúť bilaterálny mechanizmus včasného varovania pre prípad krízových situácií; 2) preskúmať technické možnosti pre krízové dodávky zemného plynu zo zásobníkov v západnej Ukrajine na územie SR; 3) zistiť možnosti technickej pomoci SR a zapojenia slovenských subjektov do modernizácie ukrajinského tranzitného plynárenského systému na báze memoranda o modernizácii tranzitného plynárenského systému na území Ukrajiny s EÚ z 23. marca 2009; 4) prerokovať investičné možnosti pre slovenské subjekty v oblasti distribúcie plynu, najmä s cieľom modernizácie distribučných plynovodných sietí v Ukrajine.
- počas slovenského predsedníctva vo V4 (júl 2010 – jún 2011) iniciovať konzultácie o regionálnej spolupráci v oblasti bezpečnosti dodávok zemného plynu vo formáte V4 plus Ukrajina. Na pôde OBSE konzultovať s ukrajinskou stranou o možnostiach spolupráce pri formovaní mechanizmov zapojenia OBSE do agendy energetickej bezpečnosti vychádzajúc zo záverov predsedníctva Grécka z decembra 2009.
- podporiť rokovania za účasti ministerstiev hospodárstva a spoločností Transpetrol a Ukrtransnafta o možnostiach využitia ropovodu Odesa – Brody – Družba pre dopravu ropy z oblasti Kaspického mora do SR, Maďarska a ČR. Koordinovať vzájomné postupy pri rozvoji vlajkovej iniciatívy VP „Južný energetický koridor“ s cieľom dosiahnuť podporu EÚ pre sprevádzkovanie ropovodnej trasy Odesa – Slovensko.
- pripraviť spoločné bilaterálne projekty v oblasti zvyšovania energetickej efektívnosti a využívania alternatívnych zdrojov energie za účasti Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry a relevantného ukrajinského partnera. SR má skúsenosti z implementácie Akčného programu vlády SR pre zvyšovanie energetickej efektívnosti pre roky 2008-2010, ktoré vychádzajú zo záväzkov prijatých v rámci EÚ. Po pristúpení k Energetickému komunitárnemu programu EÚ Ukrajina (rokovania o pristúpení boli ukončené v roku 2009) bude musieť takisto implementovať záväzky dohodnuté v rámci EÚ. Je potrebné zvážiť možnosti participácie SR na iniciatíve „Východoeurópske partnerstvo pre ochranu životného prostredia a ener-

getickej efektívnosti“, ktoré iniciovalo Švédsko s cieľom realizovať konkrétne projekty na Ukrajine.

- v súvislosti s prístupím Ukrajiny k Energetickému komunitárnemu programu EÚ Ukrajina bude musieť postupne implementovať tretí energetický balíček EÚ, vrátane uplatňovania spoločných zásad v rámci regulačnej politiky EÚ v oblasti formovania jednotného trhu s elektrickou energiou a zemným plynom. Úrad pre reguláciu sieťových odvetví SR (ÚRSO) má bohaté skúsenosti z implementácie všetkých troch energetických balíčkov EÚ. Pomoc ÚRSO ukrajinskému regulačnému úradu prostredníctvom zdieľania skúseností by bola určite veľkým prínosom pre jeho činnosť.
- za účasti MH SR, SOPK, ZMOS a podnikateľských subjektov iniciovať rokovania s ukrajinskými partnermi o bilaterálnej spolupráci pri investovaní do rekonštrukcie komunálnych rozvodov tepla a teplej vody, znižovaním energetickej náročnosti budov, modernizáciou odpadového hospodárstva a pod. Slovenské subjekty majú skúsenosti s investičnými projektmi v tejto oblasti na Slovensku i v zahraničí. Modernizácia komunálnej infraštruktúry miest a obcí je jedna z najväčších rozvojových výziev, ktorým Ukrajina čelí.
- Východné partnerstvo umožňuje Ukrajine čerpať prostriedky na realizáciu pilotného projektu regionálneho rozvoja z kohéznych fondov EÚ. Pilotným projektom regionálneho rozvoja v rámci VP sa v Ukrajine stala „Spoločná iniciatíva spolupráce v Kryme“. Slovensko má skúsenosti z využívania európskych fondov pre účely regionálneho rozvoja, ktoré podliehajú prísnyim pravidlám. Zároveň, ich implementácia vyžaduje nielen legislatívne zmeny ale i účasť a zapojenie štátnych orgánov a orgánov samosprávy na regionálnej i lokálnej úrovni. Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR by v spolupráci s VÚC, ZMOS a agentúrami regionálneho rozvoja malo pripraviť program zdieľania skúseností z implementácie politiky regionálneho rozvoja v podmienkach SR s ukrajinskými partnermi. Program by sa mal stať súčasťou programu pomoci SR Ukrajine pri implementácii Asociačnej dohody.
- Ministerstvá vnútra SR a Ukrajiny v spolupráci s regionálnymi združeniami zastupujúcimi záujmy malých a stredných podnikateľov, orgány regionálnej správy v Zakarpatskej oblasti Ukrajiny, Prešovského a Košického samosprávneho kraja a mimovládnych organizácií by mali vyhodnotiť doterajšie skúsenosti z realizovania projektov cezhraničnej spolupráce na slovensko-ukrajinskej hranici a pripraviť návrh spoločnej stratégie jej ďalšieho rozvoja, vrátane vzájomnej spolupráce pri čerpaní fondov pre podporu cezhraničnej spolupráce, ktoré ponúka EÚ.

Multilaterálne platformy

V rámci VP boli zriadené štyri multilaterálne platformy pre regionálnu spoluprácu medzi EÚ a krajinami VP: 1) Demokracia, dobrá správa a stabilita; 2) Hospodárska integrácia a konvergencia s politikami EÚ; 3) Energetická bezpečnosť a 4) Medziľudské kontakty.

- viesť priebežné konzultácie na úrovni ministerstiev zahraničných vecí a zástupcov SR i Ukrajiny v multilaterálnych platformách s cieľom dosiahnuť rozvoj ich agendy v súlade so záujmami SR, Ukrajiny a bilaterálnej slovensko-ukrajinskej spolupráce.
- navrhnuť tematické panely (štvrtá operačná úroveň VP) v rámci multilaterálnych platforiem (tretia operačná úroveň), ktoré by mohli prispieť k rozvoju regionálnej spolupráce medzi krajinami V4 a Ukrajinou v agendách kľúčového záujmu: energetická bezpečnosť, energetická efektívnosť, správa hraníc, smerovanie k bezvízovému režimu pre Ukrajinu a pod. Priority bilaterálnej spolupráce v rámci VP by mali byť výsledkom konzultácií a dohody.

Inštitucionálne otázky

- MZV SR by malo konzultovať s poslancami Európskeho parlamentu zo SR ich účasť v spoločnej medziparlamentnej iniciatíve EURONEST, ktorú vytvára EP a parlamentné delegácie krajín VP s cieľom stať sa partnerom Európskej komisie a vlád krajín VP pri realizácii VP.
- SR ako členská krajina EÚ by mala využiť diplomatické možnosti, ktoré má v inštitúciách EÚ, s cieľom zistiť prečo dochádza k prietahom pri vytvorení Generálneho zhromaždenia predstaviteľov lokálnej a regionálnej moci v rámci Východného partnerstva, na zriadenie ktorého získal mandát Výbor regiónov. Je potrebné podniknúť kroky v spolupráci s ďalšími členskými krajinami EÚ tak, aby inštitúcia, ktorá má umožniť zapojenie predstaviteľov lokálnej a regionálnej moci v krajinách EÚ a partnerských krajinách do realizácie VP, začala fungovať.
- Ministerstvá zahraničných vecí SR i Ukrajiny by mali informovať zástupcov slovenských a ukrajinských mimovládnych organizácií, ktoré sú zapojené do činnosti Fóra občianskej spoločnosti VP zriadeného v novembri 2009 o vzájomných konzultáciách s cieľom dosiahnuť koordináciu štátnych a mimovládnych zástupcov SR a Ukrajiny v inštitúciách VP. Zvážiť možnosť účasti zástupcov MVO na slovensko-ukrajinských konzultáciách o bilaterálnej spolupráci v prioritných agendách VP.

- Ministerstvo zahraničných vecí SR v spolupráci s expertnou komunitou SR by mala ponúknuť vzdelávacie aktivity pre zástupcovou Ukrajiny o inštitucionálnych zmenách vyplývajúcich z novej Lisabonskej zmluvy pre zahraničnú politiku a Východné partnerstvo EÚ.

Spracované k medzinárodnej konferencii „PRIORITY SPOLUPRÁCE SLOVENSKA A UKRAJINY NA ROKY 2010-2015 (S DÔRAZOM NA CEZHRA- NIČNÚ SPOLUPRÁCU)“, konanej v rámci projektu „Partnerstvo pre rozvoj: budovanie SR – UKR cezhraničnej spolupráce“, spolufinancovaného v rámci Blokového grantu NFM SK 0056 „Otvárame dvere pre nové možnosti spolupráce“. Projekt je spolufinancovaný Nórsnym finančným mechanizmom a štátnym rozpočtom Slovenskej republiky.

V Bratislave, dňa 24.03.2010

Східне партнерство: Рекомендації до розвитку співпраці між Словацькою Республікою та Україною на 2010-2015 роки.

Александр Дулеба і Владімір Білчик,
Дослідницький центр Словацького товариства зовнішньої політики

Інституціональні та політичні рамки взаємин ЄС з Україною: асоціаційна угода, угода про лібералізацію торгівлі та Порядок денний асоціації Україна – ЄС

2009 року закінчилися переговори, присвячені асоціаційній угоді між ЄС і Україною на рівні робочих делегацій (за винятком угоди про лібералізацію торгівлі). Асоціаційна угода замінить угоду про Партнерство та співпрацю від 1994 р. На думку комісара Європейської комісії Стефана Фюле, переговори, присвячені угоді про лібералізацію торгівлі з Україною, що має стати частиною асоціаційної угоди, могли б закінчитися до кінця 2010 року¹. Асоціаційна угода містить 31 сектор галузей, в яких Україна зобов'язується поступово гармонізуватися з європейським правом і політикою ЄС у цих секторах. Практичним засобом імплементації Асоціаційної угоди став Порядок денний асоціації Україна – ЄС, який замінює колишній План дій (інструмент в рамках Європейської політики сусідства).

- Провести консультації на рівні міністерств закордонних справ з метою ідентифікації “best practices” (найкращого досвіду) Словаччини в рамках 31 секторного сегменту Асоціаційної угоди України, які СР набула при гармонізації з секторним правом ЄС протягом підготовчого процесу, а також транспозиції секторного права до національного законодавства СР після вступу до ЄС.
- Виходячи з Порядку денного асоціації Україна – ЄС, прийнятого ЄС та Україною в листопаді 2009 року та додаткового до нього документу «Список пріоритетів Порядку денного асоціації Україна – ЄС на 2010 рік» і консультацій з українською стороною, підготувати пропозицію допомоги СР Україні в імплементації Асоціаційної угоди. Виходити з досвіду підготовки Плану

¹ Інтерв'ю для RFE/RL від 9 березня 2010 р.

допомоги СР Україні у виконанні завдань Плану дій з ЄС 2005 р. Пропозицію Програми допомоги мали б сформулювати Міністерство закордонних справ СР як координаційне відомство на базі консультацій з українською стороною. Завдання, які з нього випливатимуть для інших відомств та інституцій, мали би бути схвалені на рівні уряду СР, а їх виконання мало б координуватися Міністерством закордонних справ СР.

- У реалізації допомоги СР Україні використати можливості, що пропонує Комплексна програма побудови інституцій (Complex Institution Building Programme – CIB) як новий інструмент в рамках Східного партнерства. Кошти CIB можна почати використовувати з 2010 року. Водночас треба врахувати існуючі можливості фінансування програми допомоги СР Україні в імплементації Асоціаційної угоди з джерел Словацької Республіки в рамках Офіційної допомоги у розвитку.
- Спільними зусиллями домагатися, аби Комплексна програма побудови інституцій (CIB) була відкрита і для підвищення адміністративної потужності представників регіональної державної влади і самоврядування, місцевої влади та представників недержавних організацій з України, а не лише для представників центральних органів державної влади. Гармонізація з європейським правом стосується усього суспільства, а не є лише справою центральних державних органів управління.
- Провести консультації з українською стороною на рівні міністерств економіки і відповідних державних організацій з метою, по-перше, ідентифікувати спільні торгові інтереси Словаччини та України на переговорах щодо угоди про лібералізацію торгівлі між ЄС і Україною, а по-друге, координувати діяти при їх розгляді під час переговорів, присвячених тексту угоди між ЄС та Україною. Лібералізація торгівлі між ЄС і Україною дає можливість суттєвого поживлення двосторонньої торгівлі між СР та Україною, і її необхідно використати.
- Проводити регулярні політичні консультації на урядовому, парламентському та неурядовому рівні про подальший розвиток інституційних рамок взаємин між ЄС і Україною в контексті подальшого формування політики Східного партнерства та її кінцевого вигляду. Східне партнерство – це продовження політики сусідства, тобто це означає, що наразі не передбачається входження країн – його учасників до ЄС. Програмою-максимум для розвитку політики Східного партнерства могла би бути модель Європейського економічного простору (ЕЕА), яка існує між ЄС і деякими західноєвропейськими країнами, напр., Норвегією та Ісландією. Країни Європейського економічного простору повністю інтегровані у спільний європейський ри-

нок, а в національне законодавство транспонують відповідне європейське право. Водночас вони беруть участь у подальшому розвитку європейського законодавства посередництвом своїх спостерігачів у робочих групах ЄС. Вони не мають права голосу, однак своїми аргументами можуть впливати на створення спільного європейського законодавства. Іншими словами, статус Європейського економічного простору фактично означає економічну інтеграцію країни в ЄС, у тому числі доступу до інституцій ЄС.

Пріоритетні програми дій Східного партнерства: можливості білатеральної співпраці

У рамках Східного партнерства ЄС пропонує країнам-учасникам посилену співпрацю в галузі внутрішніх справ та пересування громадян, енергетичної безпеки та економічного і регіонального розвитку. За умови виконання критеріїв безпеки щодо функціонування прикордонного режиму, видання закордонних паспортів і гармонізації з шенгенським *acquis*, країни Східного партнерства можуть домогтися відміни віз для своїх громадян при поїздках у ЄС. ЄС готовий до дискусій про відкриття ринку праці для громадян країн Східного партнерства. У галузі енергетичної безпеки ЄС готовий підтримати проекти, направлені на підвищення безпеки країн Східного партнерства у сфері поставок енергетичної сировини, підвищення енергетичної ефективності і використання поновлювальних джерел енергії. У галузі економічного і соціального розвитку ЄС готовий підтримати імплементацію пілотних проектів регіонального розвитку в країнах Східного партнерства і проектів транскордонного співробітництва – не лише на зовнішньому кордоні ЄС, але й на кордонах між країнами Східного партнерства. З пріоритетними програмами дій перетинаються і першорядні ініціативи Східного партнерства: спільне обслуговування кордонів, підтримка малого і середнього бізнесу, регіональні ринки електроенергії, енергетична ефективність і використання поновлювальних джерел енергії, Південний енергетичний коридор, профілактика виникнення природних катастроф та катастроф, заподіяних людською діяльністю, і готовність протистояти їм.

- Провести консультації на рівні Міністерства внутрішніх справ (прикордонна поліція і поліція у справах іноземців) та закордонних справ СР і України з метою з'ясування можливостей надання допомоги СР Україні, по-перше, в сфері гармонізації України з шенгенським *acquis*, по-друге, на переговорах про підписання Україною з ЄС Пакту про пересування та безпеку (Mobility and Security Pact). Допомога в сфері гармонізації з шенгенським *acquis* мала б стати частиною програми допомоги СР Україні в імплементації Асоціаційної угоди за допомогою інструменту Порядок денний асоціації Україна – ЄС.

- Розробити спільну оцінку застосування сучасного візового режиму ЄС у взаєминах з Україною щодо обопільного пересування громадян Словаччини та України. У розробці звіту мають взяти участь представники відповідних державних органів, академічних інституцій і недержавних організацій з обох країн. Крім оцінки застосування шенгенської візи, звіт має містити й оцінку реалізації угоди про малий прикордонний рух і надання національних довгострокових віз. Її частиною мало б бути і вивчення наслідків введення безвізового режиму для взаємного пересування громадян, а також рекомендації (дорожня карта) для відповідних органів державного управління СР та України з метою підготовки введення безвізового режиму. Цей аналіз міг би стати джерелом ширшого інформування словацької та української громадськості. Розробка могла б бути фінансована в рамках грантової схеми Міністерства закордонних справ СР або Міністерства внутрішніх справ СР.
- Провести консультації на рівні міністерств економіки та праці СР і України з метою оцінки виконання угоди про взаємну зайнятність громадян, у тому числі координації позицій у майбутніх переговорах ЄС та України про умови поступового відкриття ринку праці країн ЄС для громадян України.
- Ініціювати переговори про співпрацю в сфері безпеки поставок природного газу з Росії до СР по території України на основі досвіду газової кризи в січні 2009 р. за участі представників міністерств економіки, закордонних справ обох країн та компаній Нафтогаз України та АТ Словацький газовий промисел (SPP, a.s.). Переговори могли б мати мінімум такі завдання: 1) домовитися про двосторонній механізм вчасного попередження про випадки кризових ситуацій; 2) вивчити технічні можливості кризового постачання природного газу зі сховищ Західної України на територію Словаччини; 3) з'ясувати технічні можливості допомоги СР і залучення словацьких суб'єктів до модернізації української транзитної газової системи на основі меморандуму з ЄС про модернізацію газової системи на території України від 23 березня 2009 року; 4) обговорити інвестиційні можливості для словацьких суб'єктів у сфері газопостачання, принаймні з метою модернізації дистрибуційних газопровідних мереж в Україні.
- Упродовж головування Словаччини у Вишеградській четвірці (липень 2010 – червень 2011) ініціювати консультації про регіональну співпрацю в галузі безпеки поставок природного газу у форматі V4 плюс Україна. В ОБСЄ провести консультації з українською стороною про можливості співпраці у формуванні механізмів приєднання ОБСЄ до програми енергетичної безпеки, що впливає з висновків головування Греції з грудня 2009 року.

- Підтримати переговори за участі міністерств економіки та компанії Транспетрол і Укртранснафта про можливість використання нафтопроводу Одеса – Броди – Дружба для транспортування нафти з зони Каспійського моря у СР, Угорщину та ЧР. Координувати взаємні дії в розвитку першорядної ініціативи Східного партнерства «Південний енергетичний коридор» з метою досягнення підтримки ЄС для уведення в дію траси нафтопроводу Одеса – Словаччина.
- Підготувати спільні двосторонні проекти в сфері підвищення енергетичної ефективності використання альтернативних джерел енергії за участі Словацької інноваційної та енергетичної агенції і відповідного українського партнера. СР має досвід імплементації Програми дій уряду СР у підвищенні енергетичної ефективності на 2008 – 2010 роки, які випливають з зобов'язань, прийнятих в рамках ЄС. Після приєднання до Енергетичної спільної програми ЄС (переговори про приєднання були завершені в 2009 році) Україна буде мусити так само імплементувати зобов'язання, прийняті в рамках ЄС. Потрібно врахувати можливості участі СР в ініціативі Східноєвропейське партнерство в охороні зовнішнього середовища й енергетичної ефективності, яке ініціювала Швеція з метою реалізувати конкретні проекти в Україні.
- У зв'язку з приєднанням України до Енергетичної спільної програми ЄС Україна буде змушена поступово імплементувати третій енергетичний пакет ЄС, у тому числі застосування спільних засад в рамках регуляторної політики ЄС в галузі формування єдиного ринку електроенергії і природного газу. Комітет з регуляції енергетичних мереж СР (ÚRSO) має багатий досвід імплементації усіх трьох енергетичних пакетів ЄС. Допомога ÚRSO українському регуляторному комітету посередництвом передачі досвіду була б справді великим внеском у його діяльність.
- При участі Міністерства економіки СР, Словацької торгово-промислової палати (SOPK), Об'єднання міст і сіл Словаччини (ZMOS) і суб'єктів підприємництва ініціювати переговори з українськими партнерами про двосторонню співпрацю в інвестуванні в реконструкцію комунального постачання тепла та теплої води, енергозбереження будов, модернізацію сміттєвивезення тощо. Словацькі суб'єкти мають досвід в інвестиційних проектах цієї сфери в Словаччині та за кордоном. Модернізація комунальної інфраструктури міст і сіл – це один з найбільших викликів для розвитку України.
- Східне партнерство дає можливість Україні черпати кошти для реалізації пілотного проекту регіонального розвитку з об'єднаних фондів ЄС. Пілотним проектом регіонального розвитку стала «Спільна ініціатива співпраці

в Криму». Словаччина має досвід використання європейських фондів з метою регіонального розвитку, що підлягає строгим правилам. Водночас їх імплементація вимагає не лише законодавчих змін, але й участь державних органів та органів самоврядування на регіональному і місцевому рівні. Міністерство будівництва і регіонального розвитку СР разом з самоврядними краями (VÚC), Об'єднанням міст і сіл Словаччини (ZMOS) та агенціями регіонального розвитку можуть підготувати програму обміну досвідом в імплементації політики регіонального розвитку в умовах СР з українськими партнерами. Цей проект міг би стати частиною програми допомоги СР України в імплементації Асоціаційної угоди.

- Міністерства внутрішніх справ СР і України у співпраці з регіональними об'єднаннями, що представляють інтереси малого і середнього бізнесу, органи регіонального управління в Закарпатській області України, Пряшівського і Кошицького самоврядних країв та неурядові організації мають зробити оцінку дотеперішнього досвіду реалізації проектів транскордонного співробітництва на словацько-українському кордоні і підготувати пропозиції спільної стратегії її подальшого розвитку, у тому числі співпраці при використанні фондів для підтримки транскордонної співпраці, які пропонує ЄС.

Багатосторонні платформи

У рамках Східного партнерства були створені чотири багатосторонні платформи для регіональної співпраці між ЄС та країнами Східного партнерства: 1) Демократія, якісне управління і стабільність; 2) Економічна інтеграція і конвергенція з політикою ЄС; 3) Енергетична безпека; 4) Контакти між людьми.

- Проводити попередні консультації на рівні міністерств закордонних справ і представників СР та України в багатосторонніх платформах з метою досягнення розвитку їх програми у відповідності до інтересів СР, України і білатеральної словацько-української співпраці.
- Запропонувати тематичні панелі (четвертий операційний рівень Східного партнерства) у рамках багатосторонніх платформ (третій операційний рівень), які можуть сприяти розвитку регіональної співпраці між країнами V4 і Україною в програмах ключових інтересів: енергетична безпека, енергетична ефективність, обслуговування кордонів, напрям до безвізового режиму для України тощо. Пріоритети двосторонньої співпраці в рамках Східного партнерства могли б стати результатом консультацій та домовленостей.

Інституціональні питання

- Міністерство закордонних справ СР мало б провести консультації з депутатами Європарламенту від СР щодо їх участі в спільній міжпарламентській ініціативі EURONEST, яку створює Європарламент і парламентські делегації країн Східного партнерства з метою стати партнером Європейської комісії та урядів країн Східного партнерства в реалізації програм Східного партнерства.
- СР як країна-член ЄС могла б використати дипломатичні можливості, які вона має в органах ЄС, з метою з'ясування причин відтягування створення Генеральної асамблеї представників місцевої та регіональної влади в рамках Східного партнерства, для організації якої Комітет регіонів отримав мандат. Треба здійснити кроки у співпраці з іншими країнами-членами ЄС, аби інституція, яка може підключити представників місцевої та регіональної влади з країн ЄС та партнерських країн у реалізацію Східного партнерства, почала діяти.
- Міністерства закордонних справ Словаччини та України мали б інформувати представників словацьких та українських недержавних організацій, приєднаних до діяльності Форуму громадянського суспільства Східного партнерства, започаткованого з листопада 2009 року, про взаємні консультації з метою досягнення координації дій державних та неурядових представників СР та України в інституціях Східного партнерства. Врахувати можливості участі представників неурядових організацій в процесі словацько-українських консультацій про двосторонню співпрацю в пріоритетних програмах Східного партнерства.
- Міністерство закордонних справ СР у співпраці з експертною спільнотою СР мало б запропонувати освітні заходи для представників України щодо інституціональних змін, які випливають з нового Лісабонського договору про закордонну політику і Східне партнерство ЄС.

Розроблено до Міжнародної конференції „ПРІОРИТЕТИ СПІВПРАЦІ СЛОВАЧЧИНИ ТА УКРАЇНИ НА 2010 – 2015 РОКИ (З АКЦЕНТОМ НА ТРАНСКОРДОННЕ СПІВРОБІТНИЦТВО)“, яка проходила в рамках проекту «Партнерство для розвитку: побудова словацько-української співпраці», при співфінансуванні Блокового гранту NFM SK 0056 «Відкриваємо двері для нових можливостей співпраці».

Братислава, 24. 03. 2010 р.

Research Centre of Slovak Foreign Policy Association, non-profit organisation (RC SFPA)

The Research Centre of the Slovak Foreign Policy Association (hereinafter RC SFPA) was founded in 1995 as an integral part of the Slovak Foreign Policy Association. On 30 January 2004 the RC SFPA was transformed into a non-profit organisation providing generally beneficial services: creation, development, protection, renewal and presentation of spiritual and cultural values, research, development and information services. At the same time RC SFPA took over the government-subsidized organisation of MFA SR - Slovak Institute of International Studies.

Through its activities the organisation:

- a) Provides independent expert studies of crucial questions of international relations and foreign policy of the Slovak republic;
- b) Publishes periodical and non – periodical expert publications, that serve to deepen knowledge in the field of international relationships and foreign policy of the Slovak Republic and to serve as a source of information for both, expert and general public;
- c) Arranges expert events and takes part in international scientific co-operation in the field of international relations and security international relations;
- d) Contributes to the enhancing of expert discussion on international relations and foreign affairs of the Slovak republic;
- e) Creates the favourable background for the growth of the next generation of Slovak experts in the field of international relationships
- f) Fosters the interest of wider Slovak public in the events throughout the world, as well as the deeper understanding of the significance of foreign policy and its link with the domestic policy.

Research focus (6 research programs):

- European Studies
- International Security
- Central and Southeastern Europe
- Eastern Europe
- Economic Policy and Development Aid
- Slovak-Ukraine Research and Educational Centre (SUREC)

RC SFPA, no.o. Bratislava

Hviezdoslavovo nám. 14
811 02 Bratislava
Slovak Republic
Tel: +421-2-5443 3151
Fax: +421-2-5443 3161
E-mail: sfpa@sfpa.sk
www.sfpa.sk

RC SFPA, n.o. Prešov

Hlavná 11
080 01 Prešov
Slovak Republic
Tel: +421-51-772 3245
Fax: +421-51-772 3245
E-mail: benc@sfpa.sk
www.sfpa.sk

ISBN 978-80-89244-63-8